

مادر مبارزان

تحلیلی گذرا بر مبارزان هوشمند حضرت فاطمه زهرا علیها السلام
برگرفته از دروس تاریخ تطبیقی
حجت الاسلام والمسلمین مهدی طائب

حامد دلاوری

موسسه مطالعات و بررسی های راهبردی بعثت

❖ فهرست

٩	مقدمه
١٥	سرسخت‌ترین دشمن مؤمنان
١٨	یهود در آیت‌ه قرآن کریم
٢٠	استاد روایی و تاریخی
٢٠	نبردهای غیرمستقیم یهود با پیامبر اسلام
٢٩	نبردهای مستقیم یهود با پیامبر اسلام
٣٨	تغییر عرصه کارزار
٣٨	(۱) تبوک
٣٨	الف. خروج مشرکان از ارض سوم مثلث
٤٠	ب. خروج منافقان از مثلث شوم و شکست کودتا
٤٠	(۲) موتہ
٤٢	پروژه سازمان یهود برای نابود کردن اسلام
٤٣	۱. تلاش برای جلوگیری از تولد پیامبر اسلام
٤٤	(۱) ترور هاشم

۶

۴۵	۲) ترور عبدالملک
۴۶	۳) ترور عبدالله
۴۷	۴) تلاش برای ترور پیامبر
۵۲	۲. ایجاد استحکامات و جلوگیری از گسترش سرزمینی اسلام
۵۶	۳. نفوذ و ایجاد انحراف در جانشینی پیامبر اسلام ﷺ
۵۹	۱. شخصیت سازی
۶۰	الف. چهره‌سازی در قالب دعوت به اسلام
۶۰	ب. هزینه کردن از اموال شخصی در موضع متعدد
۶۰	ج. حفظ هرچه بیشتر همراهی با پیامبر
۶۳	د. تلاش برای ایجاد پیوند خانوادگی با پیامبر
۶۲	۲. ایجاد تشكل‌های همسو
۶۷	سال پایانی عمر پیامبر
۷۰	سقیفه بنی ساعدة
۷۲	برنامه‌ها برای بعد از قبضه کردن قدرت
۷۳	ترور امیر المؤمنین علیه السلام
۷۳	۱. ترور فیزیکی
۷۴	۲. ترور شخصیتی
۷۵	صبر استراتژیک علی بن ابی طالب علیه السلام
۷۷	مبارزات هوشمندانه فاطمه زهرا علیه السلام
۷۷	غضب فدک و هموار شدن زمینه ورود به مسئله غصب خلافت
۸۰	خطبه حضرت زهرا علیه السلام پس از غصب فدک
۸۸	بصیرت افزایی در قالب مراسم عزاداری
۸۹	هجوم به خانه حضرت زهرا علیه السلام

تلاش برای ایجاد بیداری و دمیدن روح دوباره در کالبد جامعه اسلامی	۹۳
ابلاغ پیام فاطمه توسط زنان مهاجر و انصار	۹۶
احساس خطر حکومت از نارضایتی فاطمه	۹۷
وصیت هوشمندانه	۱۰۱
مقاومت جانانه امیر المؤمنین در برابر نیش قبر فاطمه زهرا	۱۰۳
قبر مخفی و پرسش‌های مردم	۱۰۴
بر باد رفتن آمال جریان نفوذ در پرتو جان فشنای حضرت زهرا	۱۰۶

﴿ مقدمه ﴾

دوشنبه بیست و هشتم ماه صفر سال یازدهم هجری قمری، خورشید حیات زمینی پیامبر گرامی اسلام ﷺ غروب نمود. بی شک در چنین مصیبت عظیمی، به طور طبیعی باید همه شهرهای اسلامی آن روزگار و به خصوص شهر مدینه یکپارچه عزادار باشد. مردم از زن و مرد، بزرگ و کوچک، جملگی رخت عزا بر تن کنند و فوج فوج برای عرض تسلیت به خاندان رسالت، روانه منزل آن حضرت شوند. بزرگان صحابه که انس و معرفت بیشتری به آن حضرت داشته‌اند، در حال تدارک بزرگ‌ترین مراسم تشییع و سوگواری برای بزرگ‌ترین و آخرین پیامبر الهی باشند، یا طبق سیره وی عمل نمایند که برای تشییع، تجهیز و تدفین مسلمانان حاضر می‌شوند. اما شوریختانه واقعیت‌های تاریخی فضای آن روز شهر مدینه را این‌گونه ترسیم نمی‌کند. آن روز تنها چند نفر محدود از صحابه در کنار بدن مطهر پیامبر ﷺ حاضر شدند و دیگران بیرون از شهر در مکانی به نام «سقیفه بنی ساعدة» گرد آمدند!

پرسش این است که چه امری مهم‌تر از تشییع و تدفین رسول خدا آن‌ها را مشغول ساخت؟ و دیگر اینکه چه عامل یا عواملی تعجیل و تعظیم

دردانه عالم را معطل ساخته است؟ آیا تکلیفی بر عهده مسلمانان - برای تعیین خلیفه و جانشین آخرین فرستاده الهی - قرار دارد؟ حال آنکه تاریخ و اسناد قرآنی-روایی نه تنها اشاره‌ای به مسئولیت مردم در قبال تعیین جانشین برای رسول خدا ندارد، که دقیقاً برعکس، مردم را در این امر به طور کلی خلع ید کرده و تعیین جانشین را منحصر در امر الهی دانسته است. این مسئله به‌اندازه کافی در کتاب‌های مختلف بررسی شده و صحت آن به قطعیت رسیده است. حتی بسیاری از برادران دانشمند اهل سنت نیز به این واقعیت اذعان کرده‌اند که پیامبر اعظم اسلام ﷺ در موارد و مواضع متعددی مسئله خلافت و جانشینی بعد از خود را مطرح و به وصایت امیرالمؤمنین علی علیه السلام تصریح نموده‌اند. گویاترین سند برای اثبات جانشینی امیرالمؤمنین علی علیه السلام، حدیث بی‌چون و چرا غدیر است که همانند چراغ فروزانی است در سیاه‌چاله‌های ذهنی هرکسی که نسبت به مسئله خلافت خاندان رسالت تردید داشته و فصل الخطاب دیگر اسنادی است که یا با دیده تردید به این مسئله پرداخته، یا غیرآن را مطرح کرده است.

این‌ها همه یک سوی داستان پُرمعمای جریانات صدر اسلام و به خصوص بعد از رحلت رسول اعظم اسلام ﷺ است. سوی دیگر این ماجرا تأمل در این نکته است که آیا تمامی آنچه در آن زمان رخ داد و مسیر پیروزی جهان اسلام را ماهراه‌یکسره با چالش و انحراف مواجه ساخت، کاملاً اتفاقی و بدون هیچ برنامه از پیش طراحی شده بود؟

اهمیت این پرسش زمانی قوت می‌گیرد که دو طرف درگیر در ماجرا خلافت را با این نگاه بررسی کنیم که سردمدار اجرای نظریه ولایت الهی و خلافت آسمانی بعد از رسول خدا، شخصیت بی‌نظیری همچون علی بن ابی طالب علیه السلام است که به شهادت اسناد و روایات توصیفی، بعد از

رسول خدا احدی در تاریخ بشریت کامل تراز ایشان در تمامی فضایل وجود ندارد و همین امر شخصیت امیر المؤمنین علیه السلام را داناترین، هوشمندترین، زیکترین، بصیرترین و شجاعترین فرد بعد از رسول خدا می‌سازد.

اما در توصیف جبهه مقابل همین بس که سردمداران ظاهری آن خود در مواضعی از توصیف کنندگان شخصیت و فضایل بی نظیر حضرت امیر علیه السلام بوده‌اند و به قطع می‌توان گفت در برابر آن یگانه تاریخ، هیچ بوده‌اند.

مطالعه بسترهای علمی-فرهنگی آن روزگار نیز این مدعای تصدیق می‌کند که جامعه آن روزگار جزیره‌العرب، در ترازی نبوده‌اند که در هیچ زمینه‌ای یارای تقابل با شخصیتی همچون علی بن ابی طالب را داشته باشند.

نقل است در جنگ بدر، غلام سیه چرده و آزاده‌ای که از فنون رزمی بهره چندانی نداشت، در میانه میدان قدم می‌زد و زیر لب این خواسته را از خدا طلب می‌کرد که بر ریختن خون بدترین این قوم مفترخش سازد. تا اینکه با ابوجهل از بزرگان قریش روبرو می‌شود. ابوجهل زخمی شده بود، لذا این غلام - که عبدالله بن مسعود نام دارد - نیز قدرت چیره شدن بر او را دارد. ابوجهل براین باور بود که ریخته شدن خونش توسط برده‌ای که روزگاری در کوچه‌های مکه مورد تمسخر و تحقیر او واقع می‌شد، موجب سرافکندگی اوست؛ پس از ابن مسعود خواهش می‌کند که از ستاندن جانش بگذرد و این کار را به دیگری بسپارد. اما ابن مسعود این فرصت را طلایی می‌داند و راضی به از دست دادن آن نیست. ابوجهل که ابن مسعود را برآراده‌اش استوار دید، ملتسانه از او درخواست کرد که سرش را از پایین ترین نقطه ممکن ببرد تا در میان دیگر سرها افراشته‌تر باشد!

این داستان و نمونه‌های بی‌شمار مانند آن، به خوبی بیانگر این نکته

است که سطح دانش، دغدغه، فهم و آگاهی بزرگان جزیره‌العرب در آن روزگار چه اندازه بوده است.

هرچه در این گزاره‌های تاریخی بیشتر تأمل شود، ابهامات در فهم جریانات صدر اسلام بیشتر می‌شود و رخدنایی این پرسش را در ذهن هر متفسکی بیشتر می‌کند که واقعاً علی بن ابی طالب در مصاف با چنین شخصیت‌های پرورش یافته در فضای بی‌بهره از معرفت آن روزگار جزیره‌العرب، چگونه شکست خورد و حکومت را به دیگران واگذار نمود؟ آیا واقعاً داستان غم‌انگیر غصب خلافت و جریانات بعدی آن، همگی

اتفاقی و بدون هیچ برنامه‌ای پیش طراحی شده بود؟

آیا مجریان وقایع آن روزگار، تنها در افراد ملموس و محسوسی که در تاریخ نام بده شده‌اند - با آن سطح از دانش و دغدغه - خلاصه می‌شود و از دستان پشت پرده خبری نبود؟

سطحی نگاه کردن به این موضوع و خلاصه کردن جبهه مقابل در اشخاصی با آن تراز از درایت و فهم، در واقع ظلم به امیرالمؤمنین است.

زیرا این نوع از فهم سطحی به هر مخاطبی که ارائه شود، در وهله اول و پیش از انتقال هر پیامی به او، تصویری مخدوش و غیرواقعي از امیرالمؤمنین در ذهن او خواهد ساخت؛ تصویری از یک شخصیت که در مصاف با چنان جبهه بی‌بهره از هر نوع فضیلت و دانشی شکست خورده است و این در واقع پایین آوردن جایگاه رفیع آن شخصیت بی‌نظیر در تمام عرصه‌های است.

با این پیش‌فرض‌ها هر پژوهشگر و متفسک بصیری پی خواهد برد که جریان انحرافات صدر اسلام در آنچه به ظاهرخ داده خلاصه نمی‌شود، بلکه یک شبکه نفوذ سرتی به صورت حرفة‌ای و کاملاً نامحسوس با سوءاستفاده از بی‌ بصیرتی آحاد جامعه اسلامی و دنیاطلبی برخی از صحابه، جامعه نوبای اسلامی را از مسیری که حضرت رسول ﷺ تعیین

فرموده بود، منحرف ساخته و با پایه‌گذاری پدعتی کور، خلافت را - که امری آسمانی و در ید خداوند متعال است - به امری زمینی و در دست مردم تبدیل نمود و از همین رهگذر شکافی تاریخی در امت وحدة اسلام ایجاد شد که آثار شوم آن کماکان پابرجاست.

بر این اساس باید تاریخ به‌گونه دیگری ورق زده و روشن شود. کدام جریان مرمز از تشکیل تمدن اسلامی و پیشرفت آن بیشترین هراس را داشته است؟ کدام شبکه فساد، گسترش و قدرت‌گیری حکومت اصلاح‌گر نبوی را خطری جدی برای اغراض و اهداف شوم خود می‌دانسته؟ به قدرت رسیدن علی بن ابی طالب علیهم السلام - که در واقع پیروزی او، مقدمات گسترش عدالتی فraigیر در تمام پهنه جهان را در پی می‌داشت - منافع کدام جریان را به خطر می‌انداخته که با تمام توان از به حکومت رسیدن او جلوگیری کردند؟

